

Astronomdagarna – råd och rekommendationer

Astronomdagar arrangerades med ojämna mellanrum under 1958-1972 av Svenska astronomiska sällskapet (SAS), som sedan återupplivade dem 1999. Sedan dess har de ägt rum vartannat år. Tanken vid återstarten var att öppna en möjlighet för alla astronomer i Sverige liksom för svenska astronomer verksamma i utlandet att träffas, för icke forskningsverksamma astronomer att bli uppdaterade om forskningen och för svensk astronomi att visa upp sig.

En ursprunglig ambition var att det skulle hållas **presskonferens** där det bästa och senaste från svensk astronomi skulle visas upp. Detta har inte realiserats även om **pressreleaser** gjorts utifrån forskningsresultat som presenterats under Astronomdagarna.

Astronomdagarna är **inte en specialistkonferens**. De kan inte och ska inte försöka konkurrera med sådana. Programmet bör vara av värde även för astronomer som inte är aktiva forskare. Det finns en hel del sådana i Sverige – inom utbildningsväsendet, förvaltning, industri med mera. Det brukar alltid också dyka upp en eller annan avancerad amatörastronom.

Arrangörskapet har turnerat mellan de större institutionerna enligt följande ordning: Stockholm/SU, Göteborg/Chalmers, Lund/LU, Uppsala/UU, Kiruna/IRF.

Från början var "Astronomdagen" 1 1/2 dag, därav "Astronomdagarna". Vid de senaste tillfällena har evenemanget vuxit till 2 1/2 dag med en hel eller halv dag vikt åt utflykter. Det finns inget krav på att programmet måste vara så ambitiöst.

Arrangörsinstitutionen brukar bära större delen av **kostnaderna**. Någon anmälningsavgift är inte att rekommendera, möjligen kan exempelvis middagar delfinansieras. Nationalkommittén för astronomi (dvs Kungl. Vetenskapsakademien) brukar kunna bidra. Svenska astronomiska sällskapet kan betala för Nordenmarkföreläsningen och ibland för något mer, gärna för sådant som berör popularisering eller astronomins roll i samhället.

Landets astronominstitutioner uppmanas stödja framför allt yngre astronomers **resor** till Astronomdagarna.

Arrangörsinstitutionen utformar **programmet**. Förutom den lokala arrangörgruppen ska en **vetenskaplig kommitté** (SOC) utses med en representant från varje större astronomiinstitution, varav någon också lämpligen kan representera SAS.

Det **vetenskapliga programmet** bör belysa trender inom svensk astronomi och ge yngre forskare och doktorander en möjlighet att visa upp sig och träna på att hålla muntliga konferensbidrag.

Det är mycket lämpligt om Astronomdagarnas program kan utformas så att ett möte för **Nationalkommittén för astronomi** kan hållas i omedelbar anslutning.

Språkfrågan vållar ofta huvudbry. Å ena sidan är det klart att det vetenskapliga programmet naturligen hålls på engelska. Å andra sidan visar det sig att anföranden och diskussioner om utbildningsfrågor och popularisering kan bli av sämre kvalitet om de inte hålls på svenska. Arrangörerna får bestämma, men det är att rekommendera att man tydligt i förväg talar om redan i programmet vad som gäller för de olika sessionerna och inlagen.

Det är av vikt att någon session viks åt **utbildning, popularisering och astronomins roll i samhället**.

Nordenmarkföreläsningen arrangeras av SAS som står för kostnaderna och utser föreläsare. Den är tänkt att vara ett festligt tillfälle när god föreläsarkonst premieras genom att en framstående astronomisk folkbildare får visa upp sig. Allmänheten inbjuds och dag, klockslag och plats bör väljas så att man kan få så stor publik som möjligt. Nordenmarkföreläsningen hålls alltid på svenska.